

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - جشن نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سوالات

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

۳۳شنبه ۶ مهر ماه ۱۳۲۷

میزر: سید محمد هاشمی

سال چهارم - شماره ۱۰۵۴

صفحه ۳۵۴۲

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۳۱

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱- صورت مشروح مذاکرات صد و سومین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۱۰
- ۲- تصویبنامه
- ۳- آگهی های رسمی

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۰۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵شنبه اول مهر ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: آزاد، وزیر جنگ - فرامرزی - دهقان - اردلان
 - ۳- ممبران آقایان گلشایان - وارسته - دکتر شادمان - اشرفی بوزارت دادگستری - دارائی - کشاورزی - بازرگانی و پیشه و هنر
 - ۴- پیشنهاد طرح یکدوازدهم شهریور ماه
 - ۵- موق و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید.
- ۱- تصویب صورت مجلس
- صورت مجلس جلسات قبل را آقای فولادوند (منشی) بشرح زیر قرائت کردند.
- دو ساعت و یک ربع بظهر روز پنجشنبه ۲۵ شهریور مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت گردید.
- اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:
- غائبین با اجازه: آقایان: عزت الله بیات محمد علی دادور، معین زاده، اورنگ، اخوان ناصر ذوالفقاری، موسوی، آصف، بهادری، گنجی، نصری، بهار، نصرت الله اسکندری، صادقی، نواب، غائبین بی اجازه: آقایان: اردشیر شادلو، ضیاء ابراهیمی، جواد عامری، قبادیان، سیدفغان، المنداء، منعم صانودی، تولیت، کامل، ماگونی، امیر تیمور، دستکتر، جمید، حسین و کبیل
- دهقان - دکتر مصباح زاده - بهمن اسفندیاری - کلبادی - دکتر ملک - صفا امامی - دکتر دفتری - دیر آمدگان با اجازه - آقایان: دکتر راجی منصف - شریعت زاده - محمد علی - مسودی - مشایخی دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: محمد حسین نقاشی - مهدی ارباب - حسن اکبر - دکتر اعتبار عزیز زنگنه - رستم کیو - آقاخان عراقی - سزاوار مهندس هدایت - اسلامی - شهاب خروانی - نیک پور دکتر هلی امینی - قهرمان - اسدی - باثنا نقیج آقای دکتر طباطبائی راجع بگزارش هیئت بازرسی نسبت به امورین گمرک توضیحی دادند.
- آقای صفوی گفتند وارد کنندگان کابینه که از ارز دولتی استفاده میکنند پس از تصویب و تعدید متفجع بعدی

پانزدهم وجبات ترضیح حق کسبه خورده فروش را فراهم ساخته اند دولت باید متوجه باشد

آقای مامقانی پس از بیان مقدمه مفصلی اشاره کردند که مجلس به پشتیبانی دولتها و وضع قوانین مفیده توفیق نیافته پس با اشاره باستقلال هندوستان و رفع مداخله انگلستان از هند و مصر و سوابق وضع ترکیه و عراق گفتند حفظ وحدت ملی و شئون مملکتی بدون توجه بتمایلات مردم مجال است بهرگاه منت بادولت توافق نکنند هیچگونه اصلاحی امکان پذیر نیست و بعد در باب انحصارهای دولتی و تمرکز ثروت در دست افراد محدود و سختی و مذلت اکثریت مردم بحث مفصلی نموده گفتند از شهریور باید نظرف عایدات دولت بیشتر و سنگینی بار رعیت فزون تر و آسایش و رفاه عمومی کمتر شده است و دولت آقای هژیر با مردمان با تقوی همکاری نمیکنند ضمن اشاره بعملیات ایشان در تصدی وزارت دارائی کابینه گذشته پرسش نمودند که اضافه بودجه سال ۲۶ نسبت بسال ۲۵ باستناد کدام قانون بوده است در حالیکه تصویبنامه جایگزین قانون نمیشود و وزراء باستناد تصویبنامه دولت از مجازات اعمال خلاف قانون مصون نخواهند بود همچنین بوضع خراب راه آهنی باستار او آذربایجان و آبیاری غله در آذربایز و تجریب شهید گاه آشهر برای بنای دبستان اعتراض نمودند

آقای حادقی شرحی راجع بوضایف نمایندگان

به مذاکرات مشروح صد و سومین جلسه از پانزدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

در تصویب قوانین و اصلاح وضع مملکت و تأمین رفاه و آسایش ملت بیان کرده گشته طبقه روریه فعلی نمایندگان مفید بحال ملک و ملت نیست و ایجاد خطر میکند آقای آزاد گفتند تکرار فانی از سبزواری رسیده که ما مورین دارائی مالیات مزروعی و مازاد مطالبه میکنند در حالی که دولت متکلف شده است از کسانی که کمتر از سه تن محصول داشته باشند مازاد مطالبه نکند و نیز در باب توقیف حاج علی نقی تاجر دادگستری و استعلا مشا را به توضیحاتی دادند

آقای نخست وزیر گفتند دولت نمیتواند مازاد نکیرد و نان خوب ببرد مگر در اول تیر ۲۶ موجودی جو و گندم تهران ۵۲ هزار و شصت تن و در اول ۲۷ موجودی در تمام مملکت ۲۷ هزار تن بوده است باید با تأمل جمع آوری و تأمین کرد و نسبت بحاج علی نقی و توقیف مشا را به در داد سرا گفتند مراحل قضائی قرار صادره را وارد ندانست و پس از یک شب توقیف مستغلب شد و هیچگونه احوال نفوذی نشده است

در این موقع برای ورود در دستور اخذ و تصویب شد آقای دکتر معظمی با قرائت قسم نامه گفتند بزرگترین وظیفه نمایندگان رسیدگی بودجه کشور است و عیب اساسی این بودجه که آقای نجم الملک مجلس تقدیم داشت و کمیسیون بودجه رفع نواقص نکرد و آقای وزیر هم همانرا قبول نمود اینست که وظائف تکالیف ایالات و ولایات را معین نکرده است سپس با ذکر اقلام در آمد و هزینه و کسر بودجه و قرائت نامه کمیسیون بودجه بوزارت دارائی در استعلام از مبنای

ارقام پیش بینی شده قرائت ارقام عایدات انحصار تریاک و دخانیات و حقوق گمرکی و درآمد قند و شکر و قماش و مواد دیگر دولت و مقایسه با ارقام بودجه سال ۲۶ و بیان تفاوت آنها گفتند عواید پیش بینی شده مبتنی بر اساس صحیحی نیست و به همین جهت وزارت دارائی بنامه کمیسیون پاسخ نداده است و چون در قسمت درآمد پایه اساسی بودجه خراب است کسر بودجه هم در نتیجه ممکن است بیش از این شود دیوان محاسبات نیز وظائف خود را نسبت بودجه مملکت انجام نمیدهد و تقریب بودجه بمجلس نمایندگان

آقای دکتر معظمی در مواد بودجه بحث مفصلی نموده نسبت به تبصره ماده ۶ گفتند مخالف اصول و قوانین و ظلم فاحشی است نسبت به مستخدمین که قضا باید بر طبق قانون استخدام معاکره و منفصل شوند

بطور کلی روحیه مستخدمین خراب شده و حق هم با آنهاست زیرا حقه بازاها و متملقین مقدم بر دیگران هستند و این رویه بنسب آتی مملکت ضرر میرساند وضع مستخدمین باید ثابت شود راه استخدام را هم نباید بست چه اینکه جوانان کشور برای خدمت باید آماده شوند سپس با اضافه بودجه نخست وزیر اشاره کرده در قسمت وزارت جنگ گفتند افسرانی که در شهر بود بمملکت ضرر زدند باید معاکره و مجازات و از مناصب و مشاغل خود محروم شوند همچنین کسانی که برای خرید اسلحه رفته بودند حسابشانرا بدهند مدت نظام وظیفه نیز باید کمتر باشد تا رعایا زودتر به مزایع خود برسند و راجع بایلات گفتند باید حکومت مرکزی تقویت شود و اسلحه در دست دیگران نباشد از خرید فشنگ نیز خود داری و کار خانجات اسلحه سازی کشور عمیر شود اداره زانهارمیری نیز نباید

از وزارت معسور مجزی گردد در باب شهرداریها هم معتمد بودند که شهرها را باید منتقل کرد و شهرداری تهران باید از سیاست دور شود محلهای شهر را هم تقسیم کنند و رعایا در فروش محصول خود آزاد باشند و به در موضوع مرزداری و مرزبانی و اضافه اعتبار جلوگیری از قاچاق و ایجاد درمانگاه در تمام کشور و وظائف شورای عالی فرهنگ و لزوم انضباط و دیپلماسی در مدارس و رفع نواقص برنامه شرح مسوولی ابراد نموده گفتند باید يك دارالتربیه تأسیس و کتب علمی و مفید ترجمه شود و در قسمت وزارت بازرگانی و صادرات و واردات و جلوگیری از اجناس غیر لازم و تجدید معاهدات تجارتنی بترتیب یا پایای و تثبیت اساسنامه بانک صنعتی و دور داشتن این بنکگاه اقتصادی از امور سیاسی بیاناتی نمودند و نیم ساعت بعد از ظهر جلسه بعنوان تنفس ختم و بروز یکشنبه معول گردید سه ربع قبل از ظهر روز یکشنبه ۲۸ شهریور مجلس بریاست آقای امیر حسین ظفر ایلخان بختیار نایب رئیس تشکیل گردید غائبین روز یکشنبه ۲۸ شهریور ماه غائبین با اجازه - آقایان: عزت الله بیات - محمد علی دادور - ابوالقاسم امینی - عبدالعزیز اورنگ - احمد اخوان - دکتر معظمی - ناصر ذوالفقاری - سزاوار - ابوالحسن رضوی - فرج الله آصف - احمد بهادری - جواد گنجی - محمد تقی بهار - احمد شریعت زاده - نصرت الله اسکندری - محمد حسین نواب - حبیب الله امین - با تمانقلیج - کعبی

غائبین بی اجازه - آقایان: اردشیر شادلو سلیمان ضیاء ابراهیمی - جواد هارمی - عباس قبادیان سلطان العلماء - ابوالفضل نولیت - کامل ما کوئی آقا خان بختیار - ابراهیم امیر تیمور - دکتر جلال عبده - حسین و کعبی - مسعود تاشی - احمد دهقان - امین اسفندیاری - منوچهر گلپادی - دکتر ابوالحسن ملکی - عباس فاضلی - صفا امامی - دکتر متین دفتری

اسکناس در پستخانه اظهار نمودند دولت نتیجه اقدامات خود را با اطلاع مجلس برساند آقای وزیریت و تلگراف نیز اظهار نمودند که نتیجه برض مجلس خواهد رسید آقای نبوی در باب جمع آوری غله گفتند وضع غله در کشور ما بسیار خوبست در بنوعی چون عده برای مذاکره کافی نبود جلسه بعنوان تنفس ختم و بروز ۳ شنبه معول گردید يك ساعت و بیست دقیقه قبل از ظهر روز سه شنبه ۳۰ شهریور مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

غائبین روز سه شنبه ۳۰ شهریور ماه غائبین با اجازه - آقایان: محمد علی دادور - معین زاده - اورنگ - احمد اخوان - دکتر معظمی - امیر حسین ظفر بختیاری - ناصر ذوالفقاری - ابوالحسن رضوی - آصف - بهادری - مسعودی - گنجی - بهار نصرت الله اسکندری - دکتر مصباح زاده - حائری زاده - سالار بهزادی - نواب - افشار - حبیب الله امین - غائبین بی اجازه - آقایان: شادلو - ضیاء ابراهیمی - جواد هارمی - قبادیان - سلطان العلماء - نولیت - رفیع کامل ما کوئی - آقا خان بختیار - امیر تیمور - دکتر عبده - حسین و کعبی - احمد دهقان - امین اسفندیاری - گلپادی - دکتر ملکی - فاضلی - صفا امامی - دکتر متین دفتری

دو برآمدگان با اجازه - آقایان: دکتر بقائی محمد ذوالفقاری - گرگانی - دکتر طباطبائی - دکتر امینی - نواب - احمد شریعت زاده - نصرت الله اسکندری - محمد حسین نواب - حبیب الله امین - با تمانقلیج - کعبی

غائبین بی اجازه - آقایان: اردشیر شادلو سلیمان ضیاء ابراهیمی - جواد هارمی - عباس قبادیان سلطان العلماء - ابوالفضل نولیت - کامل ما کوئی آقا خان بختیار - ابراهیم امیر تیمور - دکتر جلال عبده - حسین و کعبی - مسعود تاشی - احمد دهقان - امین اسفندیاری - منوچهر گلپادی - دکتر ابوالحسن ملکی - عباس فاضلی - صفا امامی - دکتر متین دفتری

آقای دکتر راجی پیشنهاد نمودند پس از ختم مذاکرات آقای دکتر معظمی مذاکرات در ماده اول کافی است و معتمد بودند بودجه نواقص بهتر از نبودن آن است و تصویب یکدوازدهم برای رفع حوائج مملکت کافی نیست

آقای مکی مخالف بوده گفتند هنوز مخالفت اصولی نسبت بودجه نشده و مذاکرات آقای دکتر معظمی هم خاتمه نیافته است و اضافه نمودند که از ۲۷ هزار سهم نفت جنوب که دست مردم بود و بوزارت دارائی منتقل شده در این بودجه اسمی برده نشده است

تقاضای آقای نورالدین امامی برای بیان مطلب فوری قرائت شد و اظهار داشتند از این مکه معظمه دچار تضییقات مؤسسات حمل و نقل شده اند و ادوات تشریفات و لوازم مسافرت آنها را فراهم کند و نیاز مسافرت آنها جلوگیری بعمل آید

رئیس - آقای فرامرزی نسبت بصورت مجلس فرمایشی داشتند؟
فرامرزی - خیر قربان

رئیس - آقای اردلان نسبت بصورت مجلس نظری داشتند؟
اردلان - در صورت جلسه يك قسمتی نوشته نشده بود و آن این بود که نماینده محترم آقای فولادوند ماده دوم را قرائت میکردند و بنده در پشت تریبون بودم برای مخالفت نسبت بماده دوم و تحصیل اجازه هم کرده بودم - استدعای بنده اینست که نوبت بنده محفوظ باشد

رئیس - در وقتی که ماده دوم بحث میشود اجازه شما محفوظ است - آقای آزاد
آزاد - بنده آنروز که صحبت کردم راجع باین بود که دولت برخلاف قانون دارد مالیات املاک مزروعی از مردم میگیرد - آقای رئیس الوزرا هم در این زمینه هیچ صحبتی نکردند و در صورت جلسه هم هیچ قید نشده است - باز هم بنده تذکر میدهم که این مالیات املاک مزروعی را که دولت مطابق تصویب نامه های دوره قنوت میگیرد برخلاف قانون است

رئیس - آقای ارباب
ارباب - اولاً تقدیری که بنده از باشگاه حمایت مادران کردم اسمی از آن در صورت جلسه نیست و بیارستان رازی را هم خواستم عرض کنم که جزء مؤسسات مربوط بوزارت بهادری نیست و آن پانصد هزار ریال وجه مسروقه را هم که ذکر کرده اند در صورت جلسه گویا پانصد هزار تومان است - این اصلاحات را خواهش میکنم در صورت جلسه بفرمائید

رئیس - دیگر نسبت بصورت مجلس نظری نیست؟
آقای اسلامی - عرض کنم در صورت مجلس علت اینکه ریاست محترم کرسی ریاست را ترک کردند ذکر نشده - به عقیده من این ترک کردن کرسی ریاست کافی نیست بایستی از طرف مقام ریاست يك تصمیمات شدید قانونی برای تشکیل شدن جلسات و از اکثریت انداختن اتخاذ بشود - ما چه گناهی کرده ایم؟ مرتب و همیشه در جلسه مجلس حاضر میشویم و سر وقت هم سر کارمان هستیم میخواهیم کاری برای مملکت بشود بنده عقیده دارم اگر این وضعیت میخواهد ادامه داشته باشد مجلس را تعطیل بفرمائید که باین ننگ و رسوائی خاتمه داده بشود این چه مجلسی است؟ این چه وضعی است؟

رئیس - اختیارات بنده در حدود آئین نامه داخلی مجلس است و البته آنچه که برای حفظ مجلس لازم باشد طبق آئین نامه من اقدام کرده ام و تذکر هم داده ام و خواهم داد امیدوارم بعد از این مرتباً جلسات تشکیل بشود و دیگر این ترتیب پیش نیاید (صحیح است) دیگر نظری بصورت مجلس نیست؟
آقای دکتر مجتهدی - عرض بنده راجع بصورت مجلس نبود راجع باین بود که بنده دو سه جلسه مطرح گردید ولی چون ضمن قرائت این ماده چند بار مجلس از اکثریت افتاد آقای رئیس جلسه را ترک نمودند و مجلس تعطیل و بروز پنج شنبه معول شد

در این موقع پیشنهاد کفایت مذاکرات نسبت بماده اول بودجه تصویب و پیشنهادات قرائت گردید آقای کههدی پیشنهاد نمودند تکمیل سائنهای نیمه تمام دولتی و مرخصانها در بودجه عمرانی کشور مقدمه قرار گیرد و در این باره توضیحاتی دادند و تعیین تکلیف آن موکول بحضور وزیر دارائی شد

آقای دکتر مجتهدی - عرض بنده راجع بصورت مجلس نبود راجع باین بود که بنده دو سه جلسه مطرح گردید ولی چون ضمن قرائت این ماده چند بار مجلس از اکثریت افتاد آقای رئیس جلسه را ترک نمودند و مجلس تعطیل و بروز پنج شنبه معول شد

رئیس - صورت جلسات روزهای ۲۵ و ۲۷ و ۲۹ تصویب شد سه نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند
جمعی از نمایندگان - دستور - دستور
مکی - وزیر دارائی که نیست مجلس نمیتواند وارد دستور شود

رئیس - دستور پیشنهادت ماده اول است چون در ماده اول کفایت مذاکرات تصویب شد پیشنهادت قرائت میشود الان هم عده برای رای کافی نیست (مکی - وزیر دارائی نیست) طرحی هم برای پرداخت يك دوازدهم حقوق شهرویر رسیده است (صحیح است) (دهقان - مخالفم) و این طرح هم محتاج حضور وزیر دارائی است بودجه هم مربوط بحضور وزیر دارائی است و وقتی حضور پیدا کردند مطرح خواهد شد

اردلان - اجازه بفرمائید ماده ۲۵ مذاکره بشود
رئیس - ماده دوم برای این بود که عده برای رای کافی نبود حالا عده کافی است و پیشنهادت ماده اول قرائت میشود
(پیشنهاد آقای نبوی بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم عبارت قسمت ۲۲ لایحه بودجه بطریق ذیل اصلاح شود

یکتفر از نمایندگان - خود آقای نبوی نیستند در مسافرتند

دکتر اعتبار - اشکال آنروز حالا هم وارد است چون آقای وزیر دارائی نیستند
مهندس رضوی - چرا آقای وزیر دارائی مرتب حاضر نمی شوند وقتی عده بودجه مطرح می شود؟

رئیس - هر وقت يك لایحه ای مطرح میشود لازم است که وزیر مربوط حاضر باشد که دفاع بکنند ولی الان مخیر کمیسیون بودجه هستند (دکتر مصباح زاده وزیر دارائی هم باید حاضر باشد) پس اجازه بدهید نطق قبل از دستور بشود و موافقت بفرمائید قبل از دستور بعضی از آقایان که اجازه خواسته اند صحبت کنند

اردلان - آقای رئیس اجازه بفرمائید ماده دوم صحبت شود

رئیس - این مخالف قانون است آقا باید هر ماده ای که مطرح شد پیشنهادت قرائت بشود و رای گرفته شود و بعد ماده دیگری مطرح بشود
دکتر اعتبار - طرح یکدوازدهم که وزیر نمیتواند خود مجلس میتواند مطرح کند

رئیس - چه فرق میکند در آنجا هم وزیر باید باشد مخصوصاً در طرح تصریح دارد که وزیر مسئول باید باشد (اقبال - قبل از دستور صحبت کنید) آقای آزاد

۲- بیانات قبل از دستور آقایان آزاد - وزیر جنگ فرامرزی - دهقان - اردلان آزاد - عرض کنم بنده خیلی وقت مجلس را نمیتوانم بگیرم - شاتر وضعی بود که میخواستم عرض آقایان محترم برسانم موضوع اول موضوع فحشی مصنوعی است که الان در سراسر کشور ایجاد شده بنده میخواهم حضور آقایان عرض کنم که این فحشی مصنوعی است و هفتش هم این است که محصولات کشور ایران يك قسمت مهمش از دیم بعمل میآید و بقیه از قنوت ورودخانه ها است (محمد ذوالفقاری - برعکس است) عرض کنم که همیشه درسالهایی که

در ایران فحشی بوده است فحشی از ماههای آخر سال شروع میشده باین معنی که در اول سال که وضع رودخانهها خوب بوده گندم پاندازه شش ماه هفت ماه تازه ماه کشور را داشته اند من خودم تقریباً شاهد ناظر دوسه فحشی هستم این فحشی همیشه از اوایل سال باوایل بهار شروع میشود (کشاورز صدر - فحشی نیست آقا) چرا نیست الان هیچ چیز پیدا نمی شود نان نیست الان باو جودی که اول خرمن است و بشهادت اغلب آقایان مالکین و نمایندگان محترم در قالب نقاط گندم خوب بعمل آمده است (صحیح است) و بنده خودم که مسافرت کردم در اول بهار به نیشابور و مشهد و قوچان محصول خیلی خوبی خوب بود و تمام مالکین میگفتند محصولی که امسال در دور و بر خراسان هست در هیچ جا نیست و باین حال دولت الان قدغن کرده است که از این ده بآن ده گندم نرود از این شهر بآن شهر گندم نرود (صحیح است) و این يك وحشت فوق العاده ای در میان مردم تولید کرده است (کشاورز صدر - از قاچاق جلوگیری میشود) من میخواهم توضیح بدهم که چقدر گندم قاچاق کرده اند

رئیس - آقای کشاورز صدر شما حق سربید نطق ناطق را قطع کنید بکنارید صحبت نکنند بفرمائید آقای آزاد

آزاد - عرض کنم حضورتان باینکه محصول خیلی خیلی زیاد است دولت وضعیتی ایجاد کرده است که الان روز بروز قیمت گندم بالا میرود بنده خودم همیشه در زندگانی دیده ام که هر وقت يك سیاستی در بین بوده است قضا بنان و گندم را بپیمان آورده اند و سیاست نان در ایران مخصوصاً در طهران يك سیاستی است که همیشه مضحک نظر خارجهای و داخلی ها بوده است (صحیح است) بنده معتقدم که این سیاستی که دولت پیش گرفته البته مربوط بیک مسائل دیگری است و مربوط بکمی گندم و قضا بنان نیست حالا اگر این قضیه مربوط بفت است یا مربوط بچیز دیگری است بنده نمیتوانم در هر صورت يك فحشی مصنوعی در داخله مملکت درست کرده اند که مردم سرشان گرم باشد و از صبح تا شام بروند در دکان نانوائی و نان دستشان نیاید تا کارهایی که دولت در نظر دارد و میخواهد بکنند باین وسیله انجام دهد (صحیح است) موضوع دوم که بنده میخواهم عرض آقایان برسانم قضیه یاغیان جنوب است بنده لازم میدانم در این زمینه یک قدری توضیحات بیشتر بدهم در جنوب دوسال ونیم قبل که یکدهای ریختند و نظامها را کشتند هیچ موجباتی در آنجا وجود نداشت (صحیح است) در شمال البته يك تحریکاتی از طرف روسها بعمل آمده بود تشکیلات مارا بهم زدند در همان موقع در جنوب هم يك عملیاتی شد در مقابل کارهایی که در شمال میکردند یعنی آنهم مصنوعی بود و طبیعی نبود (دعوتیان - تحریکات

صنوعی بود و طبیعی نبود) در میان - تحریکات بیگانه بود آقای آزاد) اجازه بدهید بنده توضیح بدهم در جهل پنجاه سال پیش از این سلطان ایران دستور داد که يك قزاقخانه ای درست بکنند صاحب منصبین این قزاقخانه هم روس بود و تقریباً حامل امیراوری نزار بودند بعد از آنکه فرار داد

ایرانی هستند و هر ایرانی وطن پرست است در تمام اموریکه مربوط بوطن او است و بای خارجی در کار است امتحان داده (صحیح است) بدترین ایرانی وطن پرست ترین ملل است (صحیح است) وطن پرست ترین فردی است از ملل دنیا (صحیح است) اما وطن پرستی هشایر و ایلات ایجاب نمی کند که ما در قرن بیستم زندگی ایلی داشته باشیم (صحیح است) زندگی ایلی نمی گذارد که مملکت آباد بشود خود ایلات در زحمت هستند مردم هم از دست آنها در زحمت هستند بنده که فارسی هستم این وضع را بهتر از همه میدانم برای اینکه فارس آباد شدنی نیست برای اینکه هر کس مزرعه ای درست کرد هر کس دهی آباد کرد هر کسی باغی آباد کرد مجال است که در هر ده سال یک جنبش عشایری نشود که آنجا را بران نکند همین نهضت فارس، فارس را طوری خراب کرده که تا ۵۰ سال دیگر فارس بجای اولش نمی رسد آقای قشقایی میزند روی میز خیلی خوب است بزاید تا این جا بحث بشود همین قضیه ای که آقای آزاد فرمودند اینها باقی شدند اینها رفته اند غارت کرده اند، گمرک را غارت کردند باقوه اسلحه، نظامی را خلع اسلحه کردند اسلحه اش را برداشتند شهر را تصرف کردند از طرف خودشان مأمور گذاشته اند بجای مأمور دولت شصت هزار گونی قندو شکر، دولت را برداشتند از گمرک بردند (بعضی از نمایندگان - اسم ببرید) بنده عرض میکنم همان نهضت فارس فریب آنوقت دولت آمده بود از این غارت بجای اینکه آنها را بطلبند و محاکمه بکنند و بعنوان قیام مسلح بر علیه دولت و بشاگری با اسلحه که مطابق قانون مجازاتش اعدام است این قند و شکر را که غارت کرده اند بقیمت دولتی بایشان حساب کردند یعنی کیلویی هجده قران آنها قند و شکر را غارت کردند بنده دولت گفته است که شما قیمت این قند و شکر را ببهای دولتی بدهید آنها هنوز آن بهاء را هم نداده اند و مقروض هستند یعنی ایشان دو میلیون، سه میلیون تومان مقروض هستند بپرداز این بازم دولت بآنها شکر میدهد! همین قضیه فارس، یک قضیه بانس را برای شاعر عرض میکنم دو بانس آمدند هشایر گفتند اگر شما اینقدر بیاورید ندهید، مبلش را نماند مثلا دیست هزار تومان بنا پول ندهید آنها را غارت میکنیم، اول آنها مقاومت کردند که نگذارند هشایر بروند بآنها گفتند اگر شما پول بدهید، دیست هزار تومان بنا بدهید ما دیگر آنها را غارت نمیکنیم مردم بانس آمدند روی همدیگر پول ریختند تا آن مبلغی که آن ها خواسته اند جمع کرده اند و بنده بهشان تحویل داده اند، آنوقت دست از غارت برداشته اند ولی آمده اند در آنجا زن و مرد را کشته اند، بی ناموسی کرده اند، مرد را کشتند، غارت کردند، شاید همین خود بیضه که بیشترش هم متعلق به آقای قشقایی است... (محمد حسین قشقایی - هیچکدامش مال ما نیست) شاید در حدود سیصد ده خراب خراب شده که دیگر بر نمیگردد، (محمد حسین قشقایی - بیضا سیصد تاده نیست، بیضا شاید هفتاد تاده هست) خوب همین چهل تیش خراب خراب شده که دیگر بر نمیگردد! در همین بلوک بیضا مردم از سرما روز

جلو آفتاب می نشینند و بعد هم می رفتند زیر کاه می خوابیدند که نیند که نیند یعنی هیچکس لباس برایش باقی نمانده هیچ کس فرش برایش باقی نمانده است! اگر این وطن پرستی است ما اینجور وطن را نبخواهیم! ما این جور وطن پرستی را نبخواهیم! قربان باید فکری کرد که مملکت امن باشد (صحیح است) الان در همین فارس باز مثل مینم که حکومت سه حکومت است آدم نمی فهمد رعیت کدامیک است، یک آدمی ملک اجاره کرده بموجب سند ثبتی، اینها یکی و دو تا و سه تا سند ثبت رفته در ثبت اسناد ملک اجاره کرده مثلا در پنجاه هزار تومان، در صد هزار تومان، بعد ملکش را تصرف کرده اند، بارو نمی تواند از این ملکی که اجاره کرده استفاده بکنند برای اینکه در تصرف دیگری است، موجر سند را گذاشته روی میز اجرای ثبت اسناد مستأجر را گرفتند حبس کردند و آن پول را گرفتند ولی متصرف ملک ملک را متصرف است، دولت کاری ندارد و برای اینکه سیاست عالی مملکت اجازه نمی دهد، این چه زندگی است این چه مملکتی است! فرمایش تیسار که باید عشایر را تربیت کرد بسیار صحیح است ولی همانطوری که فرمودند باید تربیتشان کرد و در میان آنها اشخاص صالح و وطن پرستی هستند، مردمان فهیمه ای هستند، افراد دانا و با علم خیلی هستند ولی افراد راهزن هم در میان آن خیلی هستند، اشراک و راهزن هم هستند (صحیح است) (آشتیانی زاده - مدرسه باید برایشان باز کرد) مدرسه باید برایشان باز کرد ولی باید عمل هم کرد (صحیح است) دولت قدرت دارد بنده بر اینم تردیدی نیست که هر وقت دولت بخواهد در هر نقطه کشور میتواند آنها را امن بکند (صحیح است) من تردیدی در این قسمت ندارم، ولی واقعا من نمیدانم چرا استخوان لای زخم مانده است که چرا بعضی از نواحی مملکت نباید امن شود! این را من باید بفهمم! من تیسار اعتراض دارم بطرز کار نظامها در فارس ولی متأسفانه نمیتوانم بگویم برای این که می بینم کار رسیده باینجا که اگر بگویم فلان سرهنگ درست کار نکرده میگویند مخالف ارتش است، ولی اینطور نیست، طرف دار ارتش من هستم که میخواهم ارتش منظم باشد ارتش مقتدر باشد، در مقابل قوه ارتش قوه مسلح دیگری در کشور نباشد، مخالف ارتش آنهاست هستند که بازی میدهند و با تأویلات و با مبالغه و سفسطه نمی گذارند استخوان از لای زخم کشیده بشود و در مملکت فقط قوه ارتش باقی بماند (صحیح است)

محمد حسین قشقایی - بنده اجازه میخواهم مطابق ماده ۱۰۹ چون بنده عضو نهضت بودم و توهین شده است

رئیس - چون آقای دهقان قبلا اجازه نظر قبل از دستور گرفته بودند نوبت ایشان است

دهقان - بنده راجع باین موضوع اجازه نگرفته بودم ولی پس از بیانات آقای آزاد و سعید های کافی و هائی آقای فرامرز بنده هم میخواستم عرض بکنم که همانطور که تیسار سید امیر احمدی فرمودند در بین ایلات و هشایر ما افراد فوق العاده

وطن پرستی هستند که در راه مصالح کشورشان از بذل جان و مال دریغ ندارند بنده خودم بایک عده از هشایر آذربایجان در موقعیکه آن وقایع در آذربایجان جریان داشت تماس داشتم اینها یک عده سی چهل نفری با دست خالی در مناطق خلخال البته جاهای دیگر هم بودند آنها (با تامل تلخ - اردبیل راهم بفرمائید) اینها آقایان در میان یک موقعیت محصور با شهامت و شجاعتی که حقیقه نظیرش را نمیتوانم جای دیگر به بینم بامتجاسرین جنک میگردند و زد و خورد میکردند و آنها را متأسفانه میگردند و از تمام وسایل هم متأسفانه محروم بودند ما با بازحمت یک چیزهایی برای آنها میفرستادیم و زخمیهایشان میآمدند در بهداری بندریهای البته با مساعدت آقای دکتر اقبال ایشان که آنوقت وزیر بهداری بودند و جراحشان را التیام میدادند و این خدمت آنها همیشه باید مورد تشویق قرار بگیرد و فراموش نشود در حفظ استقلال مملکت و حفظ حیثیت مملکت البته اگر بدی در آنها هست همان طور که آقای فرامرز تذکر فرمودند باید تذکر داد و از خدمتگذارانشان هم باید تشویق کرد اما عرضی که بنده داشتم و موجب زحمت شد در نتیجه مسافرتی که اخیرا بخدا رفتم مردم یک توقعاتی از مجلس شورای ملی دارند بنده میخواستم بطور مشروح و مفصل این توقعات را بنویسم و بعرض مجلس شایمی برسانم ولی حالا در ضمن یکی دو جمله عرض میکنم که مردم واقعا از مجلس شورای ملی تقاضا دارند که آنها را در اجرای اصلاحات تقویت کنند، متأسفانه عدم تصویب بودجه امسال موجب شده است که اصلاح اساسی در این مملکت انجام نگیرد در این ۶ ماهه جز یک خرجهای یک دوازدهمی که مجلس اجازه داده است کار دیگری نشده (مکی - اسلحه خریدند) و امثال کارهای آبادی و عمرانی بکلی را کد مانده و مردم در فشار و زحمت و بدبختی هستند، بنده در هر جا رفتم دیدم توقع مردم از مجلس مقدس شورای ملی و از آقایان نمایندگان اینست که زودتر بودجه را تصویب بکنند و وسيله فراهم بکنند که این اصلاحات شروع و انجام بشود و موقع زمستان نکنند که این فصل مردم نتوانند کاری بکنند، البته آقایان هم دردهای مردم را میدانند ولی بنده یک تذکری هم که داشتم و بکنند دیگری که میخواهم عرض کنم شرح مشاهدات بنده است در اردبیل در سرباز خانهها و آسایشگاهها و در ساختمانهای مرزی حقیقه باید درفت دید که این افسران جوان، این نظامها با چه روحی با چه فداکاری در این مناطق زندگی می کنند - (صحیح است) و وظیفه شان را انجام میدهند و سینه خودشان را آماده کرده اند برای اینکه اگر دشمنی خدای نکرده برای این مملکت باشد فداکاری کنند و طوری رفتار کنند که دشمنهای احتمالی از روی نمش اینها عبور کنند (صحیح است) آقایان حقیقه در اینجا باید رفت و دید که این افسران با چه صمیمیت و با چه روح فوری و واقعا وطن پرستانه ای در این مناطق کبر ایشان ساخته شده زندگی میکنند کارهایشان را خودشان انجام میدهند و با چه احساسات سرشاری میل دارند که در راه وطن فداکاری بکنند - اینها باید توجه بشود این افسرها و سربازها تشویق بشوند و بدانند که نمایندگان مجلس بفکر آنها هستند و از

اعمال و رفتار آنها قدر دانی می شود. (صحیح است)

رئیس - آقای وزیر جنک

وزیر جنک - بنده واقعا در مجلس شورای ملی میخواهم این عرض را کرده باشم که اگر هر آینه در کارهای مملکت یک حساب صحیحی بایک ترمومتر منظمی از قوای عشایری راجع باخلاق - راجع بروحیه - راجع بشهامت و طرز زندگی و وطن پرستی بخواهند بهترین ترمومتر من هستم - بنده چهل و چند سال با عشایر تماس داشتم مجددا این موضوع را تائید میکنم - عشایر ایران بهترین افراد وطن پرست این کشور هستند - بنده با فرمایشات آقای فرامرز کاملا موافقم که باید در تحت تعلیم و تربیت قرار بگیرند و اگر عشایر ناصالحی هم دارند تربیت بشوند ولی آقای فرامرز از راه باید داخل شد از راه صحیح - از آدم کشی و ازین بردن افراد که محکوم بشوند ممکن نیست (فرامرز - هیچکس نمیخواهد) بنده بخاطر دارم یکی از قضایای کونک ایشان را شرح میدهم توجه بفرمائید همینطور است که عرض میکنم یکی از بزرگترین افراد دنیا گفت که سعادت هر ملتی روی دیوایه است اول ارتش دوم فرهنگ این مسئله هم مدتها در گوش من بود تا اینکه بر خوردم باین موضوع که پیدا کرده که این دو اصل صحیح است ولی برعکس یعنی اول فرهنگ دوم ارتش (صحیح است) بنده وقتی که افتخار قضیه لرستان را پیدا کردم با ارتش محدودی رفتم لرستان - استعمار کامل دارند آقایان نمایندگان محترم لرستان که یک بیخوله ای بود در کشور از هر قسم تمدن، تربیت و فرهنگ بکلی محروم بود (صحیح است) وقتی من وارد شدم لرستان شهر خرم آباد یعنی اول لرستان همان شب همه ای از هشایر رفتند بعادت همیشه ولایات ثلاث را چاپیدند و مقدار زیادی از اقامت و احترام مردم را چاپیدند و بردند من برای اینکه بآنها نشان بدهم که دیگر آن زمان نیست ارتش است که اینجا وارد شده فوای فرستادم و خط ارتباط آنها را قطع کردم سیه شای بختی که آن وقت فرمانده تیب اول لشکر من بود مأموریت پیدا کرد و خط ارتباط آنها را قطع کرد و وقتی مراجعت کردند ما برخوردیم بنده ای از اینها و احشام را گرفتیم و یک تلافی هم بین هر دو دسته بوجود آمد و در نتیجه ما موفق شدیم تعدادی از سران آنها را زنده گرفتیم چند نفری را که مسبب این عمل بودند بعد دادگاه تشکیل شد تسلیم دادگاه شدند سه نفر آنها محکوم با اعدام شدند البته رأی دادگاه تهران مغایره شد و کسب تکلیف شد اعدام شدند دوازده نفر از آنها عفو شدند بین اینها یک پیرمردی بود که بسیار سن زیادی داشت ولی روحا خیلی زنده بود من دستور دادم که این پیرمرد را بیاورند - شب اول غروب با او ارتباط گرفتم توی اطاق و گفتم باو که تو درست فهمیدی عمل چه بود این عمل چه بود که کردند گفت البته فهمیده بکنده را کشتند و حبس کردند گفتم فهمیدی برای چه بود گفت برای این بود که غارت کردند گفتم فهمیدی که برای چه من تو را نکشتم و حبس نکردم و مخصوصا دفاع کردم، برای اینست که بروی بطایفه و ایل خودت بگوئی که آن زندگی سیری شد آن

زندگی غارت و چپاول گذشت و دیگریش نخواهد آمد باید شما از طریق صحیح زندگی بکنید و آن ترتیب گذشته را شما نمیتوانید ادامه بدهید، ولایات ثلاث را نمیتوانید شما مورد هرزگی و شرارت قرار بدهید، برو با افراد حالی بکن که اگر بعد از این از این کارها گردید اینها را با شما خواهیم کرد پیر مرد درست گوش داد بعرفهای من و ارزید، ضمنا متذکر شدم که اگر دفعه دیگر تو را گرفتیم تصور نکنی که تو را ول میکنم قطعا تو را هم مثل اینها اعدام میکنم، بعد از آن پیر مرد گفت من باز هم میآیم ولی همین حالا سرم را ببر، من با اینکه هصبائی شدم که یکساعت توضیحات دادم بعد بیشتر دقیق شدم که بفهمم معما چیست، گفتم چه اجباری داری از طرز زندگی، زندگی سخت است، گفتم من مجبورم نمیتوانم نیایم، گفتم چرا، گفتم برای اینکه من مسلمانم، گفتم مسلمانم که دلیل بر غارت نیست، گفتم مگر تو مسلمان نیستی گفتم چرا، بعد گفت فرون خوانده اید؟ گفتم بلی، گفت پس سوره الفارة مالقاره ما را مگر نخوانده؟ گفتم یعنی چه نیدانم چیست گفت پس فرون نخوانده ای، گفت خدا فرموده است که اگر غارت نکنی غارت میشوی گفتم این قرآن را کجا خوانده! گفت در همین خرم آباد یک ملای خرم آبادی بمادستور داده خواندم الفارة مالقاره را، بنده فوراً آنها منتقل شدم که با کشتن و زدن و بستن آنها این تمدن در لرستان حکم فرما نخواهد شد، فردا صبح تنگراف کردم هنوز کوچکترین آتاری از دبستان و دبیرستان های شبانه روزی در کشور ایران وجود نداشت اولین دبستانیکه بوجود آمد دبستان شبانه روزی در خرم آباد بود (صحیح است) اعتبار گرفتیم، افراد ایلات رؤسای ایلات را جمع آوری کردیم و یک دبستان شبانه روزی تشکیل دادیم، بعد از اینکه من دبستان را تشکیل دادم اولیای آن افراد پشیمان شدند همه روز می آمدند و خواهش می کردند که آنها را ول بکنند و حتی بی یک صورتی نامطلوبی من تمجب کردم که نگرانی اینها از چیست گفتم نگرانی اینها از آن ملاها و آخوندهایشان است که آنها را تحریک میکنند من حکومت نظامی دستور دادم که این آخوندها را جمع آوری بکنند و از آنها التزام بگیرند که دیگر مکتب خانه ها را باز نکنند، فردا صبح در همین دبستان جمع آوری بشوند اشخاصی که ما فوراً از تهران برای این کار آورده ایم و معلمین اینها هستند آنها را رسیدگی بکنند، امتحان بکنند نسبت بمعلوماتی که دارند و اگر هر کدام از آنها شایستگی دارند با آنها کار بکنند فوراً دستور دادم فردا صبح این مکتب خانهها را باز نکنند و از فردا صبح باید تمرکز پیدا بکنند در این محل که برای شما درست شده است البته این بان نگاه میکرد تا بالاخره میگویند بنویسید میگویند والله ما نمی توانیم نیدانیم امتحان چیست و عبارت نیدانیم شما بنویسید ما مهر میکنیم آن یکی گفت نباید هر کس را بالاخره وقتیکه کافذ و قلم بدست آنها دادیم گفتم شما یک اشتباهی میکنید شما خیال میکردید ما ملای دست و قلم نداریم ما ملای دست و قلم نداریم اگر ملای دست و قلمدار میخواهد در برورد است در برورد آنها ملائی است که دست و قلمدار است نتیجه بعد از

اینکه ما این وضعیت را فراهم کردیم و این شاگردها را در دبستان جمع آوری کردیم و آنها را تربیت کردیم نتیجه که در آن جا وجود آمد این بود که تمدنی کدر لرستان حکم فرما شد روی آن اصل است، افراد لرستانی امروز در جراید مقاله می نویسند یکی از سربازهای ایل سکوند در وزارت خارجه کار میکند پس بنا بر این آقای فرامرز ما از هر چیز واجبتر بوحثت ملی علاقه داریم (صحیح است) یعنی احتیاج داریم بوحثت ملی را هم از طریق فرهنگ باید تقویت کرد (صحیح است) از طریق آدم کشی نمیشود، فرض بفرمائید ۴ نفر ۴ نفر ده نفر بنده عرض کردم مقصر بوده اند اما در مملکت ما احتیاج داریم که افراد مملکت را حفظ کنیم البته از طریق فرهنگ باید اداره کرد بهترین نتیجه را هم خواهیم گرفت (احسن است)

فرامرز - بنده یک توضیحی دارم.

محمد حسین قشقایی - اجازه بفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

محمد حسین قشقایی - بنده امروز اینجا میخواهم راجع بدو موضوع صحبت کنم و خوشوقتم که در هر دو موضوع می توانم و کالت در اینجافداف کنم چون من اهل ایل هستم و هم افتخار میکنم که یکی از اعضای نهضت بوده و آقایانی الان بنده نوشته اند که شما نکوید در نهضت بودم بنده میخواهم عرض کنم که در نهضت بوده و افتخار میکنم که این نهضت یکی از بزرگترین فداکاری را برای این کشور کرده است آقای فرامرز که از قدیم ماها بار غار بودیم و از خیلی قدیم ما رامیشناختیم خواستم که با خودشان طرف صحبت باشم، میدانند اول از طرف خودم که قشقایی هستم عرض میکنم اجداد ما را میشناسید و خوب ما را میشناسید که ما همیشه در این مملکت بدر بر بدر خدمتگذار بودیم و در مواقع سخت از هر چیز خودمان گذشت کردیم، البته بنده میخواهم از تمام عشایر دفاع کنم، در همه جا دزد هست، شما الان می بینید که در اطراف تهران خارج شهر کامبون و اتوبوس را میزنند (آشتیانی زاده - در خود تهران هم دزدی شده است) و خیلی متأسف هستم که وقتی یک الاغی در فارس میدزدند می نویسند که در فارس شورش شده است، یک چیزهای بزرگی که در آن اطراف میشود آن را بنویسند (فرامرز - معنی الاغ است که الان کشتندش) اجازه بدهید خودنا اطلاع دارید که معزی یکی از دوستان نزدیک ما است (فرامرز - میدانم) اجازه بفرمائید بنده خودم توضیح بدهم آن طور نیست که جنابالی میفرمائید، در تهران، در تمام دنیا دزد هست، آدم میکشند، دزدی های بزرگی میشود بنده در همین طهران میشوم که صحبت از میلیون ها دزدی است دزدی کمتر از میلیون نیست (صحیح است) در موقع نهضت آقای فرامرز بنده نمیگویم که دزدی شد ولی خود آقای فرامرز میدانند که دزدی را اشخاصی کردند که همیشه دزد بودند و سابقه دزدی داشته قبل از نهضت هم دزدی میکردند بعد از نهضت هم خواهند کرد دزد همیشه دزد است مربوط بیک نهضت نیست چیزی که همه فراموش کرده اند و مخصوصا آقای فرامرز بیشتر از همه فراموش کردند، موقع را فراموش

کرده اند زیرا که در چند سال پیش موقی که ما زنده می میکردیم بنده یادم هست که اشخاص ارتشی را که با لباس افسری یا نظامی بودند نمیگذاشتند از کرج عبور کنند و همینطور در خود فارس موقی بود که مردم در شهر شیراز بلند گوها را گذاشته بودند و به حبیب تمام مردم تمام طبقه خانه میکردند و اشخاص را از طرف دولت بدون هیچ حکمی مبرکفرند معاکمه میکردند حبس میکردند یک وقتی بود که ماهیچ نوع اثری از حکومت مرکزی نمیدیدیم هر کس برای خودش بود یک عده ای اختیار را در دست خودشان گرفته بودند و هر کسی را که میخواهند مبرکفرند می بستند و میکشند و بنده یگانه آدمی نبودم کدر نهضت بودم خود آقای فرامرزی میدانند که یک عده زیادی از مردم فارس در این نهضت شرکت داشتند و قومی برداشتنند که بنظر بنده بوقوع بود و بفتح مملکت هم خیلی تمام شد و بهتر از آن هم تمام شد که در این نهضت افسر هم کشته شد (در حقیقت) بنده میدانم چون موضوع متأسفانه فراموش شده است (بکنفر از نمایندگان - میگفتند کشته شد) (فولادوند) در نهضت آذربایجان کشته شد) و خود ما پارتش بی نام دادیم که آقایان اینها تمام قدرت را در دست خودشان گرفته اند آیا شما میتوانیید جلوگیری کنید یا نمی توانیید؟ تمام خرمنها در دهات بود و کسی اجازه کوبیدن خرمنها را نداشت چون دستور های معینی بانها رسیده بود (دکتر فلسفی - آقا قضیه سیریم هم فراموش شده است؟) آقای دکتر فلسفی بنده نمیخواهم که به موضوع گذشته بپردازم و آقایانی که اینجا تشریف دارند میخواهم عرض کنم شما آقایان یک طرف را می بینید ولی طرف دیگر را نمی بینید بنده میخواهم عرض کنم که متأسفانه در دوره بیست و پنج ساله ظلم های فوق العاده ای هم شد و امیدواریم که دیگر نظایر آن اتفاق نیفتد و دیگر آن ظلم و تعدی بان صورت واقع نشود البته ظلم یکسکس المعاملاتی خواهد داشت و آقایان انتظار نداشته باشید اگر بیایند شیر یک زنی را بگیرند مردم هصبانی نشوند و من نمی خواهم که آنها را بگویم و امیدوارم که این دولت کنونی رویه ای را که بدستور اهلبحضرت پیشه گرفته است دیگر یک همچو اتفاقاتی پیش نیاید و امروز که بنده اینجا آمده ام مخصوصاً استدعا میکنم که یک کمیسیون برای این قضیه تشکیل بشود مخصوصاً برای نهضت که خدمت و خلاقی که شده است رسیدگی میکنند و بدانند که خدمت بوده یا خلاف بوده بنده این پیشنهاد را میکنم و آن فرمایشی که آقای فرامرزی کردند بنده نمیخواهم بگویم که دزدی نشده است و تکذیب کنم دزد همه جا هست مگر در تهران دزد نیست مگر در لندن دزد نیست مگر در نیویورک دزد نیست (آشتیانی زاده در اینجا هم هست) (غنده حضار) این است که شما نمیتوانید یک قبیله ای را بدنام کنید که در فلان ده دو تا دزدی شده و با اینکه راهی زده شده است بنده یادم هست که همین خود آقای فرامرزی باندازه از انتخابات نگران بودند که میگفتند که در این موقع سخت که معلوم نیست مملکت در چه حال است من امید می انتخاب خود ندارم خودتان میدانید که ما از دوره ۱۴ و دوره ۱۵ چه کارهایی کردیم که

انتخابات در فارس آزادانه یعنی آزاد تر انجام بگیرد (بکنفر از نمایندگان - اصلاً کسی را انتخاب نکنند) شما انتظار دارید که چه کسی را انتخاب بکنند ما را ده نفر میشناسند البته او را انتخاب میکنند بنده میخواهم از آقای فرامرزی اینجا تقاضا کنم که در مطالبی که فرمائیید تجزیه فرمائید و همینطور دو جلد کتاب نباشد و بطور تجزیه باشد که سوء تفاهمی پیدا نشود زیرا بنده که اینجا صحبت میکنم از طرف یک ایلی می آیم که در حدود دره است و پنجاه هزار نفر سیصد هزار نفر جمعیت دارد اگر یک دزدی پیدا میشود فرمائید که قشقای دزدی کرده فکر میکنید که بنده رفته ام سرگردنه را گرفته والا می را دزدیده ام بنده تقاضا میکنم از آقای فرامرزی که همیشه از امنیت فارس صحبت بکنند فرمایش خودشان را تجزیه کنند و همه را یکجا فرمائید

کشاورز صدر - آقای رئیس نوبت بنده است **اردلان - در دستور ماده دوم است اجازه فرمائید وارد دستور بشویم**

رئیس - ما وارد دستور شدیم ولی وزیر مسئول نبود توضیحی آقای فرامرزی دارید بطور مختصر میفرمائید

فرامرزی - عرض کردم بنده بازم تکرار میکنم که راجع باستعداد و لیاقت و حتی وطن پرستی و تاثیر تردیدی ندارم برای این که من خودم فرد یک طایفه ای هستم یعنی فرد یک طایفه ای که ایل حساب میشود منتهی ساکن دهات است نه چادر نشین پدر من اجداد من خودشان رؤسای عشیره بودند بنا بر این من نمی آیم موضوعی را که مربوط بخود من است بد بگویم مسلماً عشایر ایران ایرانی خالص هستند و علاقمند بایران و تردیدی نیست که باک و سالمند اما ایرادی که بنده دارم همین است که خود تیمسار فرمودند مطابق معمول فارت کرده بودند و من این کار را کردم من میخواهم این معمول از بین برود و دیگر فرمودند که از قرآن اینطور می فهمند که خدا فرموده غارت بکنند والا پدرشان را در می آوریم من میخواهم این زندگی که از قرآن غارت کردن می فهمند از بین برود و زندگی کشاورزی و تمدن جای آن قرار گیرد من چیز دیگری نمیخواهم البته جز بوسیله فرهنگ هم ممکن نیست و باید فرهنگ را ترویج کرد تصدیق میکنم ولی تردید دارم تیمسار عقیده شان این باشد اگر عقیده شان این بود که فرهنگ مقدم بر ارتش است بودجه وزارت جنگ را میدادند وزارت فرهنگ و بودجه فرهنگ را میدادند وزارت جنگ حالا که نداده اند پس معلوم است که در یک مرحله عملیات نظامی مقدم است و لازم است آقای محمد حسین خان این چیزهایی که فرمودند من قسمت اعظمش را تصدیق میکنم ولی من چه عرض میکنم؟ یکی این که در این نهضت فارت شده است این فارت شده همانالشان را کی میدهند در حمایت این دولت بودند دوم این که آنچه فارت برده شده و مجازات دارد قانوناً چرا بقیمت جیره بندی دولتی با آنها حساب کرده اند؟ سوم اینکه میخواهم بدانم آنها هنوز مقروض هستند یا مقروض نیستند؟ چهارم میخواهم بفهمم که اگر

دولت قدرت ندارد ملکی را که من اجازه کرده ام تصرف فلان خان یا فلان ایل بگیرد ملت این که همان دولت را مجبور میکنممال الاجاره بدهم چیست؟ من از طرف آن کسانی که خسارت دیده اند از این جهت از دولت سؤال میکنم که آن شیرازی هائی که دردهات ملک اجازه کرده اند و املاکشان را فارت کرده اند یا دولت باید آن غارت شده ها را بگیرد و بدهد بانها یا مجبورشان بکند که قوز بالا قوز مال الاجاره هم نپردازند! عرض من این است

رئیس - یک پیشنهادی رسیده است که تنفس داده شود

کشاورز صدر - من مخالفم

حاذقی - نیم ساعت بظهور است کاری هم بکنید (پیشنهاد بشرح ذیل قرائت شد)

چون جناب آقای رئیس الوزرا تشریف نداشتند و معاون وزارت دارائی نیست و این جهت در اطراف بودجه نمی توان مانا کرده نمود پیشنهاد می کنم یک ربع تنفس داده شود - فولادوند

بعضی از نمایندگان - اشریت نیست

رئیس - چون آقایان از جلسه خارج میشوند ده دقیقه تنفس داده میشود

(در این موقع نیم ساعت بظهور جلسه ختم و ساعت دوازده مجدداً بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید)

رئیس - مذاکراتی پیش آمده که دو سه نفر از آقایان اسمشان ذکر شده و باید بیانی بکنند

جمعی از نمایندگان - دستور آقا

رئیس - آقای نخست وزیر بیانی دارید فرمائید

۳ - معرفی آقایان گلشانیان، وارسته، دکتر شادمان، اشرفی بوزارت دادگستری - دارائی - کشاورزی - بازرگانی و پیشه و هنر

نخست وزیر - بنده خواستم عرض مجلس شورای ملی برسانم و بطوریکه شاید اطلاع آقایان داشته باشند دو نفر از آقایان همکاران بنده از خدمتی که داشتند مستعفی شدند و آقای فهیمی هم که بخدمت دیگری مأمور شدند بنا بر این برای تکمیل کار کابینه اشخاصی که امروز بحضور اهلبحضرت همایونی معرفی شدند باین ترتیب بمجلس شورای ملی معرفی میکنم: آقای گلشانیان وزیر دادگستری آقای وارسته وزیر دارائی، آقای اشرفی وزیر اقتصاد ملی، آقای دکتر شادمان وزیر کشاورزی وزارت کشورم خود این جانب بدهم دارم (مبارک است)

رئیس - وارد دستور میشویم

بعضی از نمایندگان - طرح مطرح میشود

بعضی دیگر از نمایندگان - یکدوازدهم باید مطرح شود

رئیس - پس پیشنهادات ماده اول مطرح میشود

مهندس رضوی - طرح تقدیم شده است

رئیس - یک طرحی از طرف عده ای از آقایان نمایندگان با قید دو فوریت بمجلس داده

شده راجع بپرداخت یک دوازدهم حقوق مستخدمین دولت

حاذقی - بنده مخالفم، پس آقا یک مرتبه دوازدهم بیاید تا قبول کنیم

۴ - پیشنهاد طرح یکدوازدهم شهر یورماه

رئیس - تأمل فرمائید این طرح قرائت شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

مجلس شورای ملی - از نظر انقضای شهریور ماه و رفع بلا تکلیفی کارمندان دولت و پرداخت حقوق آنان و تأمین احتیاجات ضروری وزارتخانه ها و ادارات ماده واحده زیر را بقید فوریت پیشنهاد مینمائیم

ماده واحده - وزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارت خانه ها و ادارات و دستگاههای دولتی و سایر هزینه های کشور و مصارف عمرانی و تولیدی و عام المنفعه را در شهریور ماه ۱۳۲۷ در حدود اعتبارات اسفند ماه ۱۳۲۶ با رعایت تبصره یک ماده واحده قانون مصوب آبان ماه ۱۳۳۴ و سایر قوانین و مقررات مالی و کمک هزینه کارمندان کشوری و لشکری را مطابق قوانین و آئین نامه مربوطه از درآمد عمومی سال جاری کشور پرداخت نماید

عباس مسعودی - احمد رضوی - دکتر شفق صادقی - ناصر الدین ناصری - سلطان العلماء آشتیانی زاده - محمد علی مسعودی - اقبال - برزین سزاوار و عده دیگر از آقایان

رئیس - فوریت مطرح است، مخالف آقای مکی، آقای مکی با فوریت مخالفند؟

مکی - خیر قربان بنده در خود ماده واحده صحبت دارم

رئیس - آقای دهقان مخالفید؟

دهقان - مخالفم

رئیس - آقای باقلاقلیج مخالفید؟

باقلاقلیج - موافقم

رئیس - آقای اردلان مخالفید؟

اردلان - موافقم

رئیس - آقای دهقان با فوریت مخالفید؟

دهقان - در حالی که بودجه کشور مطرح است و چندین جلسه هم مجلس شورای ملی صرف وقت کرده است بمقیده بنده تصویب یک دوازدهم یعنی اجازه عقب انداختن تصویب بودجه مملکتی و عدم تعیین تکلیف مملکت (بعضی از نمایندگان - اینطور نیست) این خلاصه مطلب است ما چند ماه است اینجا میگوئیم که این یکماه را هم تصویب کنیم بعد بودجه را تصویب میکنیم و همینطور امور مملکت را معوق و معطل گذاشته ایم و برای بودجه این ترتیب نمی شود آقایان چند روز متوالی بنشینید بودجه را تصویب کنید و تکلیف مملکت را روشن کنید این مستخدمینی که آقایان سنک آنها را بینه میزاید خود این آقایان ناراضی هستند از این وضع

(صحیح است) این آقایان میخواهند که تکلیف حقوقشان تکلیف رتبه شان معلوم شود مگر بفرمود بنده گفته اند که اگر دوماه هم حقوق ماها عقب بیفتد و بودجه کل تصویب شود برای ما اصلاح است این است که بنده تقاضا میکنم که اصلاً این طرح تصویب نشود و بودجه کل را ترتیبی برای آن بدهید که زودتر بگذرد و نظر آقایان در بودجه تأمین شود و تکلیف مملکت معلوم گردد

رئیس - آقای نخست وزیر

نخست وزیر - این دولت در برنامه ای که تقدیم مجلس شورای ملی کرده است یک رشته اصلاحاتی را وعده داده و مجلس شورای ملی هم تصویب فرمودند که هر قدمی در این باب موقوف بر این است که ارتباطی داشته باشد با کار درآمد و مخارج مملکتی (صحیح است) و هیچگونه اصلاحی در این مملکت ممکن نیست بشود یعنی از اصلاحات منظور نظر مجلس شورای ملی و عموم آقایان نیست مگر اینکه در رشته امور اقتصادی تأثیری داشته باشد (صحیح است) بنده از روز اول اینطور تصور میکردم که بودجه کشور هر چه زود تر تصویب میشود و در نتیجه تصویب بودجه دولت میتواند قدمهائی را که برای اصلاحات ضروری و برای اجرای برنامه دولت لازم میدانند بردارد این ترتیبی که ملاحظه فرمائید برای دولتی که فقط بخواهد وقت بگذراند هیچگونه عملی نکند بهترین راهحاست در عرض ماه به روزی و بهر وزارتخانه ای برای هر اصلاحی و برای هر تغییری که رجوع نمائید خواهد گفت بودجه نگذاشته و ما نمیدانیم چکار کنیم آخر ماه هم برای خرج جاری مملکت خود آقایان طرح میدهند و تصویب میشود بنا بر این مخارج عادی را می پردازند پنج ماه تا بحال همینطور یکدوازدهم تصویب شده و پرداخته اند اگر این یکدوازدهم ها یکدوازدهمی بود که مصوب مجلس شورای ملی بود بنده عرضی نداشتم یعنی میفرمودید که بودجه ایست که بریز و بدقت مجلس شورای ملی رسیدگی کرده و در اسفند ۱۳۲۶ تصویب کرده حالا نیابیم یک ارقام دیگری را که فرصت رسیدگی کاملی بهش نیست نیابیم باین رای بدهیم آقایان در این پنج دوازدهم بچه رای داده اند؟ یک بودجه ای که مبنای آن تصویبنامه شیت وزرا در دوره فترت بوده است مکرر در این جا بحث شد که هوائی که وصول میشود مجلس شورای ملی قانونی نمیدانند مخارجی هم که شده است مجلس شورای ملی قانونی نمیدانند نمی شمارد بسیار خوب اولش که بنا شد در سال گذشته دو دوازدهم تصویب فرمائید حتی اسم دو دوازدهم نبود مجلس شورای ملی گفتند ما بقدری از این بودجه مصوب هیئت وزراء منجز هستیم که نمیخواهیم اسمش را بیاوریم و نوشتند که ما موافقم معادل دوبرابر پرداخت مهر ماه در آبان ماه و آخر ماه بپردازید سه دوازدهم که تصویب کردید باز نوشتید سه دوازدهم آن پرداخت را امسال یک قدم جلوتر رفتید شد یکدوازدهم بودجه مملکت و حال آنکه این یکدوازدهمی که در ظرف امسال تصویب شد با آن یکدوازدهم هائی که در ادوار مختلف تصویب میشد این اختلاف را دارد که آن یکدوازدهم ها مصوب مجلس شورای ملی بود و این یکدوازدهم

که پنج بار تصویب فرمودید اصلاً مصوب مجلس نیست حالا اگر دولتی باشد همین طور که عرض کردم بخواهد روز بگذراند البته این یکدوازدهم خیلی خوب است چون هیچگونه گرفت و گیری از حیث مخارج جاری نیست و حقوق پرسنلی ادارات هم پرداخت میشود اما با این یکدوازدهم ها که ملاحظه فرمودید همیشه گفته اند چون آخر ماه رسیده است یکدوازدهم ها را بپردازند و بعد وارد ارقام بودجه شویم خوب الان وارد ارقام بودجه شده ایم دوماه یا بیشتر هست که روی آن صحبت شده بکفایت مذاکرات هم رای داده اند آقایان اگر بناست از نظری که مجلس شورای ملی در باب تقنین و نظارت بر اقدام مخارج مملکتی دارد یا نظری را که باید رسماً اظهار نماید در باب وصول هوائی این صورت خارجی هم پیدا میکنند بنده استدعا میکنم که بدون اینکه یکدوازدهم رای داده شود وارد بحث در ارقام شود مجلس شورای ملی صبح و ظهر و عصر و شب مثل همه نقاط دیگر دنیا که مجالش می نشینند افتاء می کنند اقدام کنید (صحیح است) اگر میخواهید که دولت را در محضور بگذارید که خودش برود یک کاری بکند خوب آن را هم یکدوازدهم ندهید شما یک جا دست دولت ها را باز میگذازی که از حیث مخارج جاریشان در حسرت و مضیقه نباشند یک جا هم میفرمائید بودجه را کلاً تصویب نمی کنیم برای اینکه میخواهیم بریزش برسیم اگر بنا باشد این هوائی که وصول میشود مکرر چندین بار بعضی از افراد آقایان فرمودند که این وصولها قانونی نیست اگر وصول قانونی نمی باشد آقایان اولاً ناظر این وصولها هستند ثانیاً فرمائید اگر ما آنها را وصول نکنیم این یک دوازدهم که می پردازید از کجا بپردازیم آخر آقایانیکه مسئولیت اداره مملکت را دارید فرمائید که چه جور گفت این قصه چنان بود که کجدار و مریز اینطور که دولت نمی تواند انجام بدهد یعنی وظایفش را انجام بدهد و دو هزار هم قانون جزائی و جنائی بهش ناظر باشد و همه را رعایت بکنند چه جور بدهد؟ اگر میخواهیم بگوئیم این وصولهائی که میشود اگر مجلس شورای ملی هم تصویب بکند باز معنایش این خواهد بود که دولت بدون تصویب مجلس شورای ملی حق هیچ کاری ندارد اما آقایان قریب یکسال است اینجا تشریف دارید ناظر یک جریان هائی هستید وصولهائی میشود که مطابق همین تصویب نامه ها خرجهای میشود که مطابق همین تصویب نامه ها کرده اند حالا اگر این را یک روزی باید چاقو برداشت و برید خوب آنروز همین امروز اقدام فرمائید بجائی برسد اگر بنا است تمام وقت بگذرد بتوان اینک آنها چون تصویب نشده قانونی نیست و چشممان را روی هم بگذاریم و تمام آن عواید و مالیات را بگیریم و تمام آن مخارجی که شده است بپردازیم خوب این چه میشود و یکجا میسیم بنده گمان میکنم اگر آقایان نمایندگان تصدیق فرمائید و موافقت فرمائید اصل بودجه که عبارت از دخل و خرج است بصورت یکی دو ماده همینطور که هست تصویب شود منتهی یکی از این تبصره هائی هم که در آنجا گذاشته شده است این را هم با آخرش اضافه

شماره ۱۲۰۲۸
وزارت کشور

۱۳۲۷-۷-۳

شماره ۸۱۰۸
وزارت کشور

۲۷-۷-۳

هیئت وزیران در جلسه ۳۱ شهریور ماه ۱۳۲۷ بنا به پیشنهاد شماره ۵۴۱۹۲۲۹۸۹۰ وزارت کشور تصویب نمودند از تاریخ صدور این تصویبنامه عوارض مشروحه زیر:

- ۱ - از هر مدل قماش نخی وارده مصرفی شهر
- ۲ - صندوق احتیاج خرازی و حبسی و بلور آلات وارده مصرفی شهر
- ۳ - ادویه حیات و عطاری بطور کلی
- ۴ - یکصد کیلو قندرات
- ۵ - صندوق موهجات و مریجات
- ۶ - رطل خرما
- ۷ - حلب شیر خرما
- ۸ - بقیچه ریسمان
- ۹ - عدل کرک و بنابه
- ۱۰ - صندوق صابون
- ۱۱ - عدل چرم ساخته
- ۱۲ - صد کیلو شکر آزاد
- ۱۳ - صندوق چای آزاد
- ۱۴ - دستکاه رادیو که وسیله برق شهر کار می کند ماهانه
- ۱۵ - باب گاراژ از گاراژدار
- ۱۶ - صد کیلو بادام کوهی و جفت
- ۱۷ - نفر مسافر که وسیله اتومبیل باری و یا سواری و یا اتومبیل بهارج بهجهان مسافرت می کند

ریال و وسیله گاراژدار

تیسره - صدی ده درآمد عوارض بالا بمنظور اجرای قانون آموزش و پرورش پس از برداشت صدی هشت بابت هزینه وصول باختیار فرهنگ بهجهان گذارده میشود و صدی نود آن متعلق به شهرداری می باشد.

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است
۴۸۱۸-م

از طرف نخست وزیر

هیئت وزیران در جلسه ۳۱ شهریور ماه ۱۳۲۷ طبق پیشنهاد شماره ۱۷۴۱۸ ر ۳۷۵۹۷ وزارت کشور تصویب نمودند که ماده ۵ تصویبنامه شماره ۲۰۷۹۰ ر ۱۹ ر ۱۱ و ۱۳۲۶ دائر بوصول عوارض بوسیله شهرداری گرگان از وسائلی نظیر موتوری بشچرخبر اصلاح شود:

از اتومبیلهای سواری اعم از شخصی و کرایه ماهانه پنجاه ریال

از اتومبیلهای باری و اتوبوس اعم از شخصی و کرایه ماهانه یکصد ریال.

بنفع شهرداری گرگان دریافت شود

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است

م ۴۸۱۴ از طرف نخست وزیر

شماره ۸۶۲۶
وزارت کشور

هیئت وزیران در جلسه ۳۱ شهریور ماه ۳۰ طبق پیشنهاد شماره ۱۴۳۵۶ ر ۳۱۴۴۲ وزارت کشور تصویب نمودند که از تاریخ صدور این تصویب نامه ماده ۲ تصویب نامه شماره ۲۳۴۸۲ - ۱۷-۱۲-۲۳ (راجع باخذ ۲۰٪ نسبت بمال الاجاره ماهانه از پروانه های کسبه و پیشه وران بنام عوارض شهرداری

بنفع شهرداری شهسوارالناه شود.

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است.

۴۸۱۶م از طرف نخست وزیر